

Veileder

Hvordan vurdere godkjenningskravet om at attføring eller varig tilrettelagt arbeid skal være primærvirksomhet?

Arbeids- og velferdsdirektoratet 15.09.2016

I forbindelse med at tiltaket Arbeidsforberedende trening (AFT) blir iverksatt fra 1. oktober 2016 skal alle tiltaksarrangører godkjennes for dette tiltaket. Denne veilederen bistår NAV i å fortolke og etterleve et av godkjenningskravene i tiltaksforskriftens § 13-6 og § 14-5: «Attføring eller varig tilrettelagt arbeid skal være tiltaksarrangørens primære virksomhet,»

Godkjenning av at attføring eller varig tilrettelagt arbeid skal være tiltaksarrangørens primære virksomhet følger av en helhetsvurdering som gjøres av NAV fylke. Denne veilederen gir hjelp til å forstå begrepene attføring og varig tilrettelagt arbeid slik de skal tolkes i arbeidet med å godkjenne en bedrift for å arrangere tiltakene arbeidsforberedende trening og varig tilrettelagt arbeid.

1. Hva er attføring eller varig tilrettelagt arbeid?

Attføring

For å kunne ta stilling til om attføring er tiltaksarrangørens primære virksomhet legger NAV til grunn følgende forståelse av hva attføring er:

Attføring er planmessig arbeid for utprøving og kvalifisering av personer med nedsatt arbeidsevne med sikte på formidling til ordinært arbeid eller utdanning.

Varig tilrettelagt arbeid:

Når det skal vurderes om en bedrift har varig tilrettelagt arbeid som sin primære virksomhet, må det legges til grunn at varig tilrettelagt arbeid kan være mer enn arbeidsmarkedstiltaket VTA. En tiltaksarrangør kan ha andre arbeidsrettede tilbud og tjenester til personer som mottar uføretrygd, f.eks kommunale aktivitetstilbud eller dagsenter. Dette faller også inn under primærvirksomhetsbegrepet

2. Hvilken type virksomhet kan anses som attføring eller varig tilrettelagt arbeid?

I punktene 1-4 nedenfor gis eksempler på virksomhetsområder som kan være aktuelle i de bedriftene som skal godkjennes som tiltaksarrangør:

1. Tiltakene Arbeidsforberedende trening (AFT) og Varig tilrettelagt arbeid (VTA)

AFT og VTA er de to tiltakene som kjøpes av NAV fra godkjente tiltaksbedrifter og som i denne sammenhengen er å regne som attføring og varig tilrettelagt arbeid.

Tilsvarende gjelder for andre skjermede tiltak som er under utfasing (APS, KIA og TIA).

2. Andre arbeidsmarkedstiltak fra NAV

Tiltaksarrangør for AFT og VTA kan også være arrangør for andre arbeidsmarkedstiltak for NAV som ikke inngår i godkjenningsordningen. Det kan være individuelle tiltak og/eller tiltak anskaffet etter lov om offentlige anskaffelser.

- Hvis deltakerne på andre arbeidsmarkedstiltak i hovedsak er personer med nedsatt arbeidsevne og /eller sykmeldte vurderes dette tiltaket som attføring.
- 3. Andre tiltak og tjenester som leveres til andre oppdragsgivere enn NAV:

Eksempler på denne typen tjenester kan være:

- dagsenter eller aktivitetstilbud for uføre som står langt fra arbeidsmarkedet
- kommunale arbeidstiltak og lavterskeltilbud

• yrkesopplæring for elever med nedsatt arbeidsevne/funksjonsevne som har behov for et tilbud utover det som gis i et ordinært skoletilbud

Dersom disse tilbudene er i tråd med definisjonen over av attføring eller varig tilrettelagt arbeid kan det anses som attføring.

4. Produksjonsvirksomhet

Mange tiltaksarrangører produserer og selger varer og tjenester på det åpne markedet. Dette kan anses som attføring eller varig tilrettelagt arbeid når det er uløselig knyttet til attføringsaktivitetene eller det varig tilrettelagte arbeidet.

3. Vurdering av begrepet primærvirksomhet

NAV må vurdere om alle deler av bedriftens virksomhet er attføring og/eller varig tilrettelagt arbeid. Hvis produksjonsvirksomhet skal kunne godkjennes som en del av tiltaksarrangørens attføringsvirksomhet, må den understøtte arbeidet med attføring eller varig tilrettelagt arbeid.

I vurderingen av tiltaksarrangørens primærvirksomhet må følgende forhold inngå i vurderingen.

- Antall tiltaksplasser i attføring og varig tilrettelagt arbeid sett opp mot antall tiltaksplasser i andre tiltak
- Antall ansatte knyttet til attføringsvirksomheten sett i forhold til andre deler av virksomheten
- Andel av budsjett knyttet til attføring og varig tilrettelagt arbeid
- Andel av økonomisk resultat knyttet til attføring og varig tilrettelagt arbeid

NAV kan gjennom godkjenningsprosessen komme fram til at deler av bedriftens virksomhet ikke er uløselig knyttet til bedriftens mål om attføring eller varig tilrettelagt arbeid. Den delen av bedriftens produksjonsvirksomhet som ikke understøtter arbeidet med attføring eller varig tilrettelagt arbeid må skilles ut som en egen juridisk enhet.